

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: council@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

2008. gada 16. aprīlī

Nr. E02-49

(Prot. Nr. 18, 4.§)

Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu

Lieta Nr.p/08/10/1

Par Konkurences likuma 15.panta otrās daļas pārkāpumu SIA „Latvijas Mobilais Telefons” darbībās

Konkurences padome, pamatojoties uz Konkurences padomes lietas Nr.p/07/10/9 „Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punkta iespējamo pārkāpumu SIA „ZetCOM” un SIA „Latvijas Mobilais Telefons” darbībās” izpētes gaitā iegūto informāciju, kā arī pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 22.panta 2.punktu un 24.pantu, 16.01.2008. nolēma ierosināt lietu par Konkurences likuma 15.panta otrās daļas pārkāpumu SIA „Latvijas Mobilais Telefons” darbībās.

Pamatojoties uz Konkurences likuma 26.panta sesto un septīto daļu, 07.03.2008. SIA „Latvijas Mobilais Telefons” tika nosūtīts paziņojums par tiesībām iepazīties ar lietu, izteikt viedokli un iesniegt papildu informāciju.

01.04.2008. Konkurences padomē tika saņemta vēstule ar SIA „Latvijas Mobilais Telefons” izteiktajiem argumentiem lietā Nr.p/08/10/1 „Par Konkurences likuma 15.panta otrās daļas pārkāpumu SIA „Latvijas Mobilais Telefons” darbībās”. Ņemot vērā to, ka SIA „Latvijas Mobilais Telefons” saņēma Konkurences padomes vēstuli 11.03.2008., kā arī to, ka SIA „Latvijas Mobilais Telefons” pārstāvja atbildes vēstule tika iereģistrēta Latvijas Pasta nodaļā 25.03.2008., secināms, ka vēstule tika iesniegta Konkurences padomē likumā noteiktajā termiņā, t.i., 10 dienu laikā no paziņojuma saņemšanas dienas.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību Latvijas Mobilais Telefons (turpmāk – SIA „LMT”) ir dibināta 1992.gadā un reģistrēta Uzņēmumu reģistrā ar vienoto reģistrācijas numuru 50003050931, juridiskā adrese: Ropažu iela 6, Rīga, LV-1039.

Izvērtējot tās rīcībā esošo, kā arī papildus iegūto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

[1.] 26.01.2007. Konkurences padomē tika iesniegts ziņojums par SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” apvienošanu (turpmāk – Ziņojums). Ziņojumā tika norādīts, ka starp SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” 20.12.2006. ir noslēgts darījums, kas saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta noteikumiem ir vērtējams kā apvienošanās, SIA „LMT” iegūstot izšķirošu ietekmi pār SIA „ZetCOM”. 25.05.2007. Konkurences padome lietā Nr.222/07/10/1 „Par tirgus

dalībnieku apvienošanos” (turpmāk– Apvienošanās lieta) pieņēma lēmumu Nr.47, ar kuru tika atļauta SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” apvienošanās.

Ziņojuma izskatīšanas laikā Konkurences padomē tika iesniegti četri sadarbības līgumi, kas tika noslēgti starp SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” „Par pakalpojuma vairumtirdzniecību” (turpmāk– SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumi) laika periodā, sākot no 2002.gada 6.maija līdz Ziņojuma iesniegšanas dienai:

- 1) 06.05.2002. līgums Par pakalpojumu vairumtirdzniecību (LMT/02/208);
- 2) 25.01.2005. līgums Par pakalpojumu vairumtirdzniecību (LMT/05/29);
- 3) 01.09.2005. līgums Par pakalpojumu vairumtirdzniecību (LMT/05/435);
- 4) 14.03.2006. līgums Par pakalpojumu vairumtirdzniecību (LMT/06/97).

Vērtējot augstāk minēto līgumu noteikumus, Konkurences padome secināja, ka ir pamats ierosināt lietu par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punkta pārkāpumu. Ņemot vērā minēto, 27.06.2007. Konkurences padome ierosināja lietu Nr.p/07/10/9 „Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punkta iespējamo pārkāpumu SIA „ZetCOM” un SIA „Latvijas Mobilais Telefons” darbībās” (turpmāk– Pārkāpuma lieta).

Veicot Pārkāpuma lietas izpēti, Konkurences padomē tika iesniegta papildu informācija, kā arī SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” pārstāvju elektroniskā sarakste laika periodā, sākot no 2005.gada augusta līdz 2007.gadam. Pārkāpuma lietā esošie materiāli liecināja, ka SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” apvienošanās faktiski notikusi pirms Ziņojuma iesniegšanas dienas, SIA „LMT” iegūstot izšķirošu ietekmi pār SIA „ZetCOM”. Ņemot vērā minēto, 16.01.2008. Konkurences padomes ierosināja lietu Nr.p/08/10/1 „Par Konkurences likuma 15.panta otrās daļas pārkāpumu SIA „Latvijas Mobilais Telefons” darbībās” (turpmāk– Lieta).

[2.] Tirgus dalībnieku apvienošanās kontrole

Konkurences likuma mērķis ir aizsargāt, saglabāt, attīstīt brīvu, godīgu un vienlīdzīgu konkurenci visās tautsaimniecības nozarēs sabiedrības interesēs, ierobežojot tirgus koncentrāciju, uzliekot par pienākumu izbeigt konkurenci regulējošajos normatīvajos aktos aizliegtas darbības un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā saucot pie atbildības vainīgās personas.

Viens no Konkurences likuma uzdevumiem paredz Konkurences padomes pienākumu kontrolēt tirgus dalībnieku apvienošanās, lai savlaicīgi paredzētu iespējamo koncentrāciju un ietekmi uz konkurenci konkrētajā tirgū.

Konkurences likuma 15.panta pirmā daļa nosaka tirgus dalībnieku apvienošanās veidus, proti, 1) divu vai vairāku neatkarīgu tirgus dalībnieku apvienošanās, lai kļūtu par vienu tirgus dalībnieku (saplūšana); 2) viena tirgus dalībnieka pievienošanās citam tirgus dalībniekam (pievienošanās); 3) tāds stāvoklis, kad viena vai vairākas fiziskās personas, kurām jau ir izšķiroša ietekme pār vienu vai vairākiem tirgus dalībniekiem, vai viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst daļu vai visus cita tirgus dalībnieka vai citu tirgus dalībnieku aktīvus vai tiesības tos izmantot, vai tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem.

Konkurences likuma 15.panta otrā daļa (redakcija, kas bija spēkā līdz 15.04.2008.) uzliek tirgus dalībniekiem pienākumu iesniegt Konkurences padomē ziņojumu gadījumā, ja tie nolēmuši apvienoties kādā no 15.panta pirmajā daļā paredzētiem veidiem. Ziņojums ir jāiesniedz pirms apvienošanās, ja izpildās viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā ir bijis ne mazāks kā 25 miljoni latu;
- 2) apvienošanās iesaistīto tirgus dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40%

[3.] Konkrētais tirgus

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 4.punktu „konkrētais tirgus ir konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu”. Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 5.punktu „konkrētās preces tirgus ir noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības”, un saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 3.punktu „konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir ģeogrāfiskā teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām”.

[3.1.] Konkrētās preces tirgus

Saskaņā ar Konkurences padomes Apvienošanās lietas lēmumā ietverto informāciju gan SIA „LMT”, gan SIA „ZetCOM” darbojas mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanas tirgū. Mobilo sakaru pakalpojumus var sadalīt pakalpojumos, kuri tiek sniegti vairumtirdzniecībā, un pakalpojumos, kuri tiek sniegti mazumtirdzniecībā. Mobilo sakaru vairumtirdzniecības pakalpojumi ir tādi pakalpojumi, kuros mobilo elektronisko sakaru komersanti sniedz tirgus dalībniekiem, kuri tālāk sniedz pakalpojumus gala patērētājiem. Mobilo sakaru mazumtirdzniecības pakalpojumi ir tādi pakalpojumi, kurus mobilo elektronisko sakaru komersanti sniedz gala patērētājiem.

Mobilo pakalpojumu sniegšanas tirgus mazumtirdzniecības līmeni sastāv no diviem segmentiem, proti, no priekšapmaksas un pēcapmaksas pakalpojumiem. Taču praksē gan Eiropas Komisija, gan Konkurences padome ir nonākusi pie secinājuma, ka priekšapmaksas pakalpojumu tirgus neveido atsevišķo konkrētās preces tirgu, bet ir vērtējams mobilo sakaru pakalpojumu mazumtirdzniecības tirgus ietvaros. Būtiskākais apstāklis ir tas, ka klienti, izmantojot priekšapmaksas un pēcapmaksas sistēmu, gala rezultātā saņem vienu un to pašu pakalpojumu: mobilos sakarus, kas ļauj veikt sarunas, sūtīt SMS un saņemt citus mobilo sakaru mazumtirdzniecības pakalpojumus. Galvenā atšķirība starp pēcapmaksas un priekšapmaksas pakalpojumiem ir maksāšanas par pakalpojumiem organizēšanas veids. Līdz ar to secināms, ka nav pamata priekšapmaksas pakalpojumus uzskatīt par atsevišķo konkrētās preces tirgu.

SIA „LMT” sniedz gan vairumtirdzniecības pakalpojumus, gan mazumtirdzniecības pakalpojumus. SIA „ZetCOM” sniedz mobilo sakaru pakalpojumus tikai mazumtirdzniecības līmenī. SIA „ZetCOM” ir t.s. papildvērtības mobilais operators, kas izmanto savas SIM kartes, piešķirot lietotājiem mobilo telefonu numurus. SIA „ZetCOM” nav savas mobilo sakaru infrastruktūras, tas izmanto SIA „LMT” īpašumā esošo elektronisko sakaru tīklu. Lai gan SIA „ZetCOM” darbojas, izmantojot SIA „LMT” mobilo sakaru infrastruktūru, SIA „ZetCOM” un SIA „LMT” ir uzskatāmi par konkurentiem mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanas tirgū mazumtirdzniecības līmenī¹.

Ņemot vērā to, SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” apvienošanās veido koncentrāciju tieši mobilo sakaru pakalpojumu mazumtirdzniecības tirgū, Konkurences padome secina, ka konkrētās preces tirgus šīs lietas ietvaros ir mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanas tirgus mazumtirdzniecības līmenī.

[3.2.] Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus

Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir Latvijas teritorija. Šāda definīcija izriet no Konkurences padomes un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas pieņemtās prakses attiecībā uz mobilo sakaru tirgu izvērtēšanu, kura savukārt izriet no elektronisko sakaru tīklu pārklājuma specifikas un speciālā tiesiskā regulējuma.

Tādējādi Konkurences likuma 1.panta 4.punkta izpratnē konkrētais tirgus šajā lietā ir mobilo sakaru mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas tirgus Latvijas teritorijā.

¹ Konkurences padomes 25.05.2007. lēmums Nr.47 lietā Nr.222/07/10/1 “Par tirgus dalībnieku apvienošanos”.

[4.] Konkurences likuma 15.panta otrās daļas pārkāpuma faktu izvērtēšana

[4.1.] SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumu analīze

Izvērtējot SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumu noteikumus Konkurences padome konstatē, ka SIA „LMT” pilnībā tehniski nodrošināja SIA „ZetCOM” mobilo pakalpojumu sniegšanu galalietotājiem, izmantojot visus sava tīkla infrastruktūra elementus. Līdz ar to SIA „ZetCOM” tehniskās neatkarības līmenis, nodrošinot mobilo sakaru pakalpojumus, bija minimāls. Savukārt SIA „ZetCOM” no līgumiem izrietošais pamatpienākums bija sava produkta – AMIGO kartes (vēlāk arī Hallo! kartes) – atpazīstamības nodrošināšana mobilo sakaru pakalpojumu tirgū, mārketinga aktivitāšu organizēšana, tirdzniecības kanālu meklēšana un klientu apkalpošana. SIA „ZetCOM” darbojas tirgū kā papildvērtības jeb virtuālais mobilais operators.

Saskaņā ar Lietas izpētes gaitā konstatēto, Mobilais Virtuālais Operators (turpmāk tekstā – MVO) nevar konkurēt ar Mobilo Tīkla Operatoru (turpmāk tekstā – MTO) mobilo sakaru pakalpojumu kvalitātes ziņā. Mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanas tirgus sastāv no vairākiem pakalpojumiem, ko mobilo sakaru operators piedāvā saviem abonentiem, piemēram, noteiktie zvanu virzieni, īsziņu sūtīšana, GPRS utt. Šajā gadījumā patērētāju izvēli ietekmē gan pakalpojumu apjoms, ko piedāvā katrs no mobilo sakaru pakalpojumu sniedzējiem, gan cena, gan arī mārketinga aktivitātes un klientu apkalpošanas kvalitāte. Līdz ar to Konkurences padome secina, ka tarifu un pakalpojumu apjoma noteikšana, kā arī noteiktā uzvedība, organizējot mārketinga aktivitātes, var tikt uzskatīta par komercsabiedrības „ieroci”, kas nodrošina MVO konkurētspēju tirgū. Tātad jautājumi par konkrētiem pakalpojumiem, to sniegšanas lietderību, tarifiem utt. nosaka komercsabiedrības stratēģisko uzvedību tirgū, tādējādi ietekmējot komercsabiedrības konkurētspēju tirgū. Šādu jautājumu risināšana ir komercsabiedrības pārvaldes institūciju kompetencē.

Izvērtējot Lietas materiālos esošo SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumu noteikumus, Konkurences padome secina, ka tie satur zināmus ierobežojumus attiecībā uz SIA „ZetCOM” iespējām brīvi noteikt uzņēmuma komercdarbības politiku, it īpaši jautājumos par lietotājiem pieejamo mobilo sakaru pakalpojumu apjomu un mazumtirdzniecības tarifiem. Tika konstatēti šādi līgumu noteikumi, kas ietekmē SIA „ZetCOM” rīcības brīvību:

1) 06.05.2002. SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līguma 5.2.punkts: (*).

Saskaņā ar SIA „LMT” 18.10.2007. vēstulē Nr.4111/BP ietvertu informāciju, SIA „LMT” iekārtu tehnoloģiskais līmenis nepieļauj veikt pakalpojumu (*). Ņemot vērā to, ka SIA „ZetCOM” mobilo pakalpojumu sniegšana tika nodrošināta, izmantojot SIA „LMT” tīkla infrastruktūru, arī SIA „ZetCOM” pastāvēja tehniskie ierobežojumi (*). Papildus iepriekš minētajiem tehniskiem ierobežojumiem 06.05.2002. līguma 5.2.punktā tika ietverts vēl viens ierobežojums SIA „ZetCOM” brīvi noteikt mobilo sakaru pakalpojumu cenas saviem abonentiem. Minētais līguma nosacījums nodrošināja SIA „LMT” iespējas regulāri kontrolēt lēmumu pieņemšanu SIA „ZetCOM” pārvaldes institūcijās attiecībā uz mobilo sakaru pakalpojumu tarififikācijas jautājumiem. Vienlaicīgi līguma 5.2.punktā ietvertā (*) nosacījuma neievērošanas gadījumā no SIA „ZetCOM” puses, SIA „LMT” tika nodrošināta iespēja prasīt līgumisko attiecību izbeigšanu saskaņā ar līguma 11.4.punktā paredzētiem sadarbības noteikumiem.

2) SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līguma 5.4.punkts: (*)².

Ņemot vērā SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības būtību, SIA „ZetCOM” iespējas brīvi noteikt pakalpojumu apjomu, kādu satur tā produkti (priekšapmaksas kartes

² Norma bija spēkā SIA „ZetCOM” un SIA „LMT” sadarbības laikā, sākot ar 2002.gada līdz 2007.gada maijam, kad Konkurences padome pieņēma lēmumu par tirgus dalībnieku apvienošanu.

AMIGO un Hallo!), ir ierobežotas ar SIA „LMT” tīkla infrastruktūras tehniskām iespējām, t.i., SIA „ZetCOM” var piedāvāt saviem abonentiem tikai tādus pakalpojumus, kādus SIA „LMT” tehniski ir spējīgs nodrošināt arī saviem abonentiem, ne vairāk. (*) Vērtējot minētā punkta noteikumus kopsakarā ar SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumu 11.4.punkta noteikumiem, kur ir runa par līgumisko attiecību izbeigšanas iespējām, SIA „ZetCOM” faktiski bija nostādīts tādā situācija, ka SIA „LMT” pieprasījums bija jāizpilda, pretēji rastos strīda situācija, kas varēja novest līdz sadarbības pārtraukšanai. Šādā redakcijā ietvertais līguma punkts paredzēja SIA „LMT” iespējas kontrolēt un vērtēt SIA „ZetCOM” pakalpojumu sniegšanas lietderību, nodrošinot iespēju nepieciešamības gadījumā ietekmēt SIA „ZetCOM” un lūgt noteiktu pakalpojumu sniegšanas pārtraukšanu, tādējādi vēl vairāk ierobežojot SIA „ZetCOM” patstāvīgu rīcību, pieņemot stratēģiskos lēmumus attiecībā uz galalietotājiem sniegto pakalpojumu veidiem. Lai gan SIA „LMT” ienākumi no mobilo sakaru vairumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas tika tieši saistīti ar SIA „ZetCOM” ienākumiem no mobilo sakaru mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas, tas nevar kalpot par pamatotu iemeslu ieviešanās SIA „ZetCOM” lēmumu pieņemšanas procesā saistībā ar jaunu pakalpojumu ieviešanu vai esošo pakalpojumu sniegšanas pārtraukšanu.

3) SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līguma 11.3.1.punkts: (*)³

SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumu 11.3.1. punkts paredzēja SIA „LMT” iespēju kontrolēt SIA „ZetCOM” komercsabiedrības dalībnieku, kā arī pārvaldes institūciju locekļu maiņu. Pats par sevi SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līguma punkts aizsargā SIA „LMT” no situācijas, kad par SIA „ZetCOM” līdzīpašniekiem vai pārvaldes institūciju locekļiem varēja kļūt personas, kas pārstāvētu SIA „LMT” konkurentus. Tādējādi pastāvētu risks SIA „LMT” komerciālām interesēm. Taču ņemot vērā SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības būtību, t.i., faktu, ka SIA „LMT” pilnībā tehniski nodrošina SIA „ZetCOM” mobilo pakalpojumu sniegšanu, SIA „ZetCOM” faktiski bija nepieciešama SIA „LMT” piekrišana, lemjot par komercsabiedrības dalībnieku maiņu vai arī par jaunu pārvaldes institūciju locekļu iecelšanu. Līdz ar to katru reizi SIA „ZetCOM” īpašniekiem, pieņemot lēmumu par uzņēmuma kapitāldaļu pārdošanu vai arī pieņemot lēmumu par pārvaldes institūciju locekļu iecelšanu (kas pats par sevi ir uzskatāms par uzņēmuma stratēģisko lēmumu), bija jāprasa apstiprinājums/piekrišana no SIA „LMT”. Tā, piemēram, SIA „ZetCOM” informēja SIA „LMT” par izmaiņām komercsabiedrības amatpersonu sastāvā 18.06.2002. vēstulē Nr.1-1/8 (2.sēj. 13.lp.): (*)

SIA „LMT” bija iespēja vai nu neapstiprināt SIA „ZetCOM” īpašnieku pieņemtos lēmumus, tādējādi ietekmējot SIA „ZetCOM” īpašnieku un pārvaldes institūciju struktūru un darbību, vai arī vienpusēji izbeigt līgumiskās attiecības ar SIA „ZetCOM” mobilo sakaru vairumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas jomā.

Papildus ir norādams Līguma 11.4.punkts, kas apstiprina SIA „ZetCOM” rīcības brīvības ierobežošanu no SIA „LMT” puses: (*)⁴.

[4.2.] Fakti, kas norāda uz SIA „ZetCOM” ekonomisko atkarību no SIA „LMT”

Saskaņā ar SIA „ZetCOM” statūtos noteikto, SIA „ZetCOM” darbības veidi ir telesakari (NACE 64.20), konkrēti – mobilo sakaru pakalpojumu sniegšana mazumtirdzniecības līmenī. Tas nozīmē, ka uzņēmuma pamatdarbība ir mobilo sakaru pakalpojumu sniegšana. Taču, lai iepazīstinātu sabiedrību ar jaunu produktu vai minētā produkta jauniem pakalpojumiem, akcijām u.tml., uzņēmuma uzdevumos ietilpst arī

³ Norma bija spēkā SIA „ZetCOM” un SIA „LMT” sadarbības laikā, sākot ar 2002.gada līdz 2007.gada maijam, kad Konkurences padome pieņēma lēmumu par tirgus dalībnieku apvienošanu.

⁴ Norma bija spēkā SIA „ZetCOM” un SIA „LMT” sadarbības laikā, sākot ar 2002.gada līdz 2007.gada maijam, kad Konkurences padome pieņēma lēmumu par tirgus dalībnieku apvienošanu.

mārketinga aktivitāšu organizēšana, tirdzniecības partneru meklēšana, liela uzmanība tiek pievērsta klientu apkalpošanas kvalitātes nodrošināšanai. Kā jau bija minēts iepriekš, SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumu noteikumi paredz SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” kompetences sadalīšanu, proti, SIA „LMT” ir pilnībā atbildīgs par pamatdarbības (mobilo sakaru pakalpojumu) tehnisko nodrošināšanu, savukārt SIA „ZetCOM” atbild par produktu mārketinga aktivitātēm, tirdzniecību u.c. darbībām, kas saistītas ar SIA „ZetCOM” produktu popularizēšanu sabiedrības vidū.

Taču pamatdarbības neesamības gadījumā nav vajadzīga arī produkta reklamēšana un tirdzniecības nodrošināšana: nav, ko reklamēt un arī ko tirgot. Lai gan SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” izvēlējās tieši tādu sadarbības modeli, ar kuru SIA „ZetCOM” ir maksimāli norobežots no mobilo sakaru pakalpojumu tehniskās nodrošināšanas, tas faktiski padara SIA „ZetCOM” komercdarbību ekonomiski atkarīgu no SIA „LMT”. Līdz ar to jebkura SIA „LMT” rīcība, kas būtu vērsta uz sadarbības izbeigšanu ar SIA „ZetCOM” vairumtirdzniecības pakalpojuma sniegšanā (līdz ar to arī mobilo sakaru nodrošināšanā galalietotājiem, izmantojot SIA „LMT” tīkla infrastruktūru), varētu nopietni ietekmēt SIA „ZetCOM” komercdarbību kā tādu, it īpaši laika periodā no sadarbības uzsākšanas brīža līdz 2005.gadam, kad SIA „ZetCOM” vēl strādāja bez tīras peļņas. Tāad gadījumā, ja SIA „LMT” nolemtu vienpusēji izbeigt līgumiskās attiecības ar SIA „ZetCOM”, SIA „ZetCOM” kā MVO komercdarbības apdraudējums pastāvēja šādu iemeslu dēļ:

[4.2.1.] Saskaņā ar Lietas materiālos esošo informāciju SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības sākumā SIA „ZetCOM” īpašniekiem nebija (*) (SIA „LMT” 18.10.2007. vēstule Nr.4111/BP), tāpat arī Lietas izpētes gaitā konstatētie fakti liecina par to, ka vairāku tehnisko jautājumu risināšanai SIA „ZetCOM” bija nepieciešams SIA „LMT” viedoklis vai cita veida palīdzība. Ņemot vērā to, ka SIA „LMT” bija ieinteresēta SIA „ZetCOM” komercdarbības veiksmīgajā attīstīšanā (jo SIA „LMT” ienākumi no vairumtirdzniecības tarifiem bija tieši saistīti ar SIA „ZetCOM” pakalpojumu izmantošanas popularitāti no gala lietotāju puses), SIA „LMT” sniedza visu nepieciešamo palīdzību SIA „ZetCOM”, pārsvarā šādās jomās:

1) SIA „LMT” nodrošināja SIA „ZetCOM” ar visu nepieciešamo informāciju saistībā ar SIA „ZetCOM” pakalpojumu sniegšanu, kā arī dalījās ar savu pieredzi mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanas jomā. Konkurences padomei tika iesniegta elektroniskā sarakste starp SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” atbildīgajām personām, kas norāda uz iepriekš minētās palīdzības sniegšanu no SIA „LMT” puses: (*)

Tāpat Konkurences padomes rīcībā ir SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” tikšanās reižu protokolu pieraksti, kas arī norāda uz SIA „LMT” palīdzību SIA „ZetCOM” dažādu tehnisko jautājumu risināšanā: (*)

Konkurences padomes pārstāvju un SIA „ZetCOM” pārstāvju sarunas laikā tika konstatēts, ka, izstrādājot pakalpojumu tehniskos aprakstus, SIA „ZetCOM” ņēma par pamatu SIA „LMT” sagatavotos pakalpojumu aprakstus, (*). Lai gan gala produkts, kas bija pieejams lietotājiem, atšķīrās abiem pakalpojumu sniedzējiem, tomēr SIA „ZetCOM” tādējādi atradās labvēlīgākā stāvoklī, salīdzinot ar pārējiem konkurentiem (MVO un MTO), jo tam nebija jāizstrādā sava pakalpojumu aprakstu bāze, bet bija tikai jāpielāgo esošie apraksti savām vajadzībām. Pēc SIA „LMT” viedokļa, šādu pakalpojumu esamība un to dažādība arī pozitīvi ietekmēja konkrētā tirgus dalībnieku konkurenci.

SIA „LMT” pārstāvji apgalvoja, ka iepriekš minētā komercnoslēpumu saturošā informācija tika dota SIA „ZetCOM” tāpēc, ka uzņēmumam nebija uzbūvēta sava tīkla infrastruktūra, līdz ar to šīs informācijas nonākšana SIA „ZetCOM” rokās nevarēja tikt izmantota pretēji SIA „LMT” interesēm, t.i., kaitēt SIA „LMT” komercdarbībai. SIA „LMT” pārstāvji norādīja, ka teorētiski šādas informācijas nonākšanas konkurenta rokās varēja būt

bīstama SIA „LMT”. Savukārt SIA „ZetCOM” pārstāvji sarunu laikā norādīja, ka SIA „ZetCOM” tīkla būvniecības ierobežojums izriet no SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumu noteikumiem.

Taču SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumu noteikumi paredz iespējas izbeigt līgumiskās attiecības, līdz ar to visa SIA „LMT” komercnoslēpumu saturošā informācija varēja teorētiski nonākt cita MTO rokās, ar kuru SIA „ZetCOM” noslēgtu līgumu par vairumtirdzniecības pakalpojuma sniegšanu. Tātad Konkurences padome secina, ka sadarbības gaitā SIA „LMT” bija pārliecība, ka SIA „ZetCOM” nemainīs mobilo sakaru pakalpojumu „piegādātāju”, kā arī nekļūs par MTO, uzbūvējot savu tīklu.

(*)

Tāpat sarunu laikā puses apgalvoja, ka tikšanās protokolu tekstos minētie „(*) plāni” tika apspriesti vienīgi tāpēc, ka SIA „LMT” mēģināja savlaicīgi brīdināt SIA „ZetCOM” par tehniskām iespējām piedāvāt SIA „ZetCOM” abonentiem jaunus pakalpojumus, kas kļuva iespējams, SIA „LMT” veicot tīkla infrastruktūras tehniskās izmaiņas. Taču augstāk atspoguļotā sarakste liecina, ka tikšanās laikā tika apspriesti arī citi (*) plāni, kas konkurentu starpā parasti netiek pārrunāti.

2) SIA „LMT” veicinājusi SIA „ZetCOM” komercdarbības attīstīšanu, vairāku SIA „ZetCOM” akciju laikā (*). Organizējot mārketinga akcijas, SIA „ZetCOM” interesējās SIA „LMT”, vai konkrētās akcijas laikā ir iespējams (*). SIA „ZetCOM” informēja SIA „LMT” pusi par plānotajām aktivitātēm (piem., tarifa samazināšana uz noteiktā virziena zvaniem), par akcijas būtību (kā tiks samazināts tarifs lietotājiem), bet SIA „LMT” no savas puses vērtēja, cik komerciāli izdevīgi konkrētajā gadījumā būs (*). Tāpat (*) notikusi 2005.gadā, kad tirgū parādījās jauns SIA „ZetCOM” produkts – priekšapmaksas karte Hallo!, kas bija domāta tirgus segmentam ar zemiem ienākumiem.

(*) gadījumiem liecina Konkurences padomes pārstāvju, SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” pārstāvju sarunu laikā iegūtā informācija, kā arī šāda Konkurences padomes rīcībā esošā SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” atbildīgo personu elektroniskā sarakste: (*)

3) SIA „LMT” palīdzēja SIA „ZetCOM” arī citu jautājumu risināšanā, par ko liecina Konkurences padomes rīcībā esošā SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” atbildīgo personu elektroniskā sarakste: (*)

[4.2.2.] Lai nodrošinātu vairumtirdzniecības pakalpojuma sniegšanu SIA „ZetCOM”, sadarbības uzsākšanas brīdī SIA „LMT” veica nepieciešamās izmaiņas savās tehniskajās iekārtās, nodrošinot papildu tīkla kapacitāti. SIA „LMT” tiešās izmaksas, kas bija saistītas ar tehnoloģiju un programmatūras iegādi SIA „ZetCOM” darbības uzsākšanai, pārsniedza LVL (*). SIA „LMT” ieguldījumi tīkla infrastruktūras paplašināšanā laika periodā no 2001.gada līdz 2006.gadam, kas bija paredzēti SIA „ZetCOM” mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanai, veidoja (*) LVL. Lai gan SIA „ZetCOM” īpašnieku pieredzes elektronisko sakaru nozarē trūkuma dēļ uzņēmuma sadarbības piedāvājumi tika vērtēti samērā piesardzīgi (*)

Vērtējot iemeslus, kāpēc vairumtirdzniecības līgumos netika iekļauts SIA „LMT” (*), kuri pēc SIA „LMT” sniegtās informācijas (18.10.2007. vēstule Nr.4111/BP) bija faktiski iespējami, ir jāņem vērā apstākļi, ka SIA „ZetCOM” bija stipri ierobežotas iespējas (gan praktiskas, gan finansiālas) mainīt vairumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas „piegādātāju”. Visas SIA „ZetCOM” SIM kartes (AMIGO un Hallo!) bija tehniski savienojamas tikai ar SIA „LMT” tīklu, līdz ar to piegādātāja maiņas gadījumā visiem abonentiem būtu bijis jānomaina savas SIM kartes. Teorētiski tas ir iespējams, taču praktiski ir pārāk apgrūtināšs pasākums (SIA „ZetCOM” abonentu skaits 2003.gadā bija (*), taču 2006.gadā palielinājās līdz (*)). Turklāt pastāvētu risks, ka, īstenojot SIM karšu nomaiņu, operators zaudēs ievērojamu daļu no saviem abonentiem.

Kā vēl vienu iemeslu, kāpēc SIA „LMT” nebija nepieciešams juridiski nostiprinātais (*), var minēt SIA „LMT” faktisko iespēju kontrolēt SIA „ZetCOM” komercdarbību. Lai gan pēc līguma noteikumiem SIA „LMT” informēšana bija nepieciešama, lai tiktu nodrošināta jaunu pakalpojumu vai tarifu tehniskā ieviešana datu bāzēs (sistēmās), faktiski rezultātā SIA „LMT” bija iespēja redzēt (līdz ar to arī kontrolēt):

- 1) SIA „ZetCOM” abonētu skaitu;
- 2) SIA „ZetCOM” abonētu zvanu virzienus un ilgumu (šāda informācija tiek ņemta par pamatu, nosakot jaunus tarifus uz biežāk zvanītiem virzieniem; sarunu ilgums var ietekmēt lēmumu pieņemšanu, rīkojot akcijas vai piešķirot bonusus abonentiem);
- 3) SIA „ZetCOM” plānoto abonētu skaitu, jo SIM karšu pasūtījumi (saskaņā ar Līguma 4.2.punktu) SIA „ZetCOM” bija jāsaņemo ar SIA „LMT” pilnvaroto personu. Lai gan puses apgalvo, ka šāda veida saskaņošana ir nepieciešama tikai tamdēļ, lai SIA „LMT” būtu iespēja savlaicīgi ielānēt tīkla noslodzi noteiktajā laika posmā, kā arī kontrolēt SIM karšu tehnisko savienojamību ar SIA „LMT” tīklu, tas vienlaicīgi nodrošina iespēju redzēt SIM karšu skaitu, līdz ar to arī potenciālo SIA „ZetCOM” abonētu skaitu noteiktajā laika periodā;
- 4) SIA „ZetCOM” mazumtirdzniecības tarifus, jo SIA „LMT” bija atbildīgs par minēto tarifu tehnisko ieviešanu savās sistēmās.

Vienlaicīgi, izvērtējot SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumu noteikumus, Konkurences padome secina, ka tie ir pārāk vispārīgi un tikai minimāli regulē SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” atbildību sadarbības ietvaros. Tas savukārt var liecināt tikai par to, ka jau sadarbības uzsākšanas brīdī pusēm nebija šaubu par to, ka sadarbības laikā neradīsies strīdus situācijas vai tās būs iespējams novērst ar citiem līdzekļiem. Šāda pārlicība varēja izrietēt no SIA „LMT” plašām iespējām kontrolēt SIA „ZetCOM” uzvedību. Iepriekš minēto iemeslu dēļ nebija vajadzīgs arī juridiski nostiprināt SIA „LMT” nodrošinājumu SIA „ZetCOM” bankrotēšanas gadījumā. Ņemot vērā augstāk minēto, kā arī šī lēmumā 4.1.punktā vērtēto SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumu 5.2. (06.05.2002. SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līguma noteikumos), 5.4., 11.3.1., un 11.4.punktu noteikumus, secināms, ka minētie punkti ir vairāk orientēti uz SIA „LMT” interešu aizsardzību un kontroles nostiprināšanu pār SIA „ZetCOM”.

SIA „ZetCOM” nebija izdevīga līgumisku attiecību izbeigšana ar SIA „LMT” šādu iemeslu dēļ:

- pēc līguma izbeigšanas SIA „ZetCOM” tiktu slēgta pieeja tīkla infrastruktūrai (t.sk., visām tehniskām iekārtām un programmnodrošinājumam), kā rezultātā SIA „ZetCOM” nebūtu iespējas sniegt mobilo sakaru pakalpojumus;
- pēc līguma izbeigšanas SIA „ZetCOM” būtu jāmeklē cits piegādātājs (MTO), kas būtu gan finansiāli neizdevīgi, gan arī praktiski grūti īstenojams.

SIA „LMT” arī nebija ieinteresēts līgumisko attiecību izbeigšanā ar SIA „ZetCOM”, jo tika veikti lieli ieguldījumi tīkla infrastruktūras paplašināšanā, līdz ar to SIA „LMT” interesēs bija ne tikai atgūt investīcijas pilnā apmērā, bet arī gūt papildu ienākumus no vairumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas. Taču ņemot vērā SIA „LMT” pozīciju tirgū, tā pieredzi, finansiālo bāzi, kā arī uzņēmuma rīcības brīvības iespējas, nav iespējams konstatēt, ka SIA „LMT” būtu atkarīgs no SIA „ZetCOM” veiksmīgas komercdarbības.

Ņemot vērā augstāk minēto, Konkurences padome secina, ka SIA „ZetCOM” komercdarbība mobilo pakalpojumu sniegšanas jomā bija tiešā veidā atkarīga no SIA „LMT”, līdz ar to arī SIA „ZetCOM” rīcības brīvība tirgū bija ierobežota ar potenciāli iespējamām SIA „LMT” lūgumiem, rekomendācijām un citām pēc SIA „LMT” viedokļa nepieciešamām norādēm vai izmaiņām SIA „ZetCOM” pakalpojumu sniegšanā un tarifu noteikšanā.

Tomēr Konkurences padomes rīcībā nav pietiekami pierādījumi, kas varētu apstiprināt pieņēmumu, ka SIA „LMT” faktiski kontrolēja SIA „ZetCOM” komercdarbību uzreiz jau ar sadarbības līguma noslēgšanas brīdi 06.05.2002.

[4.3.] Fakti, kas norāda uz SIA „LMT” kontroles faktisko īstenošanu pār SIA „ZetCOM” komercdarbību

Iepriekšējā apakšnodaļā tika aprakstītas no SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumiem izrietošās SIA „LMT” iespējas kontrolēt SIA „ZetCOM” komercdarbību, kā arī faktiski pastāvošās iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu SIA „ZetCOM” pārvaldes institūcijās. Šajā apakšnodaļā ir uzskaitīti fakti, kas norāda uz teorētiski pastāvošās kontroles iespējas realizāciju no SIA „LMT” puses. Konkurences padomes rīcībā ir SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” atbildīgo personu sarakste, sākot no 2005.augusta līdz 2007.gadam un tikšanās protokoli no 2004.gada jūlija līdz 2007.gadam, kas apliecina, ka SIA „LMT” faktiski kontrolēja SIA „ZetCOM” komercdarbību. (*)

Konkurences padomes rīcībā ir SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” atbildīgo personu tikšanās protokolu pieraksti, kas norāda uz SIA „LMT” kontroles īstenošanu attiecībā uz SIA „ZetCOM” komercdarbības efektivitāti un SIA „ZetCOM” pieņemtajiem lēmumiem: (*)

SIA „ZetCOM” mobilo pakalpojumu sniegšana bija tehniski atkarīga no SIA „LMT”, līdz ar to SIA „ZetCOM” bija detalizēti jāinformē SIA „LMT” par visām mārketinga aktivitātēm, kas ir plānotas SIA „ZetCOM” tiktāl, ciktāl tas bija nepieciešams, lai būtu iespējams tehniski ieviest sistēmā attiecīgas izmaiņas (piem., noteiktu zvanu virzienu tarifkācijas maiņa utt.). Taču no Lietas materiālos esošās elektroniskās sarakstes ir redzams, ka SIA „LMT” pieprasīja no SIA „ZetCOM” papildus informāciju, it īpaši saistībā ar SIA „ZetCOM” produkta Hallo! attīstību tirgū. Minētā informācija pēc sava satura nevar tikt uzskatīta par tādu, kas būtu nepieciešama SIA „LMT” kādu tehnisko procesu nodrošināšanai.

(*) Līdz ar to secināms, ka SIA „LMT” lielā ieinteresētība SIA „ZetCOM” produkta Hallo! attīstībā nevarēja būt saistīta ar nepieciešamību tehniski paredzēt iespējamo tīkla noslodzi.

Šādā veidā realizētais spiediens uz SIA „ZetCOM” liecina par to, ka SIA „LMT” pastāvēja ne tikai teorētiskā iespēja ietekmēt SIA „ZetCOM” stratēģisko lēmumu pieņemšanu, bet arī SIA „LMT” reāli izmantoja šādu iespēju 2005.-2006.g., mēģinot ietekmēt SIA „ZetCOM” produkta Hallo! attīstību tirgū.

Konkurences padomes pārstāvju un SIA „LMT” pārstāvju tikšanās laikā SIA „LMT” paskaidroja, ka Hallo! pakalpojuma ieviešanas sākuma starp SIA „ZetCOM” un SIA „LMT” pastāvēja konflikta situācija, jo(*). Ņemot vērā minēto, SIA „LMT” bija interese atgūt ieguldītos naudas līdzekļus un SIA „LMT” bija ieinteresēts Hallo! pakalpojuma attīstībā.

Elektroniskajā sarakstē atspoguļotais SIA „LMT” veiktais spiediens uz SIA „ZetCOM” liecina par to, ka SIA „LMT” pastāvēja ne tikai teorētiskā iespēja ietekmēt SIA „ZetCOM” stratēģisko lēmumu pieņemšanu, bet arī SIA „LMT” faktiski izmantoja šādu iespēju 2005.-2006.g., mēģinot ietekmēt SIA „ZetCOM” produkta Hallo! ieviešanu un attīstību tirgū.

Ņemot vērā iepriekš aprakstīto SIA „ZetCOM” ekonomisko atkarību no SIA „LMT”, kas izrietēja no SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumiem, kā arī minēto līgumu 5.4. un 11.4.punktu noteikumus, Konkurences padome secina, ka elektroniskajā sarakstē SIA „LMT” izteiktie viedokļi, pārdomas u.tml. interpretējami kā tiešie norādījumi SIA „ZetCOM”. Situācijā, kad viena uzņēmuma komercdarbība ir ekonomiski atkarīga no otrā uzņēmuma uzvedības, maz ticams, ka pirmais rīkosies savādāk, nekā ir norādījis (jebkādā formā, t.sk., ieteikumu formā) otrs.

[4.4.] SIA „LMT” izšķirošās ietekmes īstenošana pār SIA „ZetCOM”

Konkurences likuma 1.panta 1.punkts nosaka, ka izšķiroša ietekme ir iespēja tieši vai netieši:

- a) kontrolēt (regulāri vai neregulāri) lēmumu pieņemšanu tirgus dalībnieka pārvaldes institūcijās, realizējot līdzdalību vai bez tās;
- b) iecelt tādu tirgus dalībnieka pārraudzības institūcijas vai izpildinstitūcijas locekļu skaitu, kas izšķirošās ietekmes realizētājam nodrošina balsu vairākumu attiecīgajā institūcijā.

Starp SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” noslēgtie līgumi par vairumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanu nodrošināja SIA „LMT” iespēju ietekmēt SIA „ZetCOM” stratēģisko lēmumu pieņemšanu jautājumos par mobilo sakaru pakalpojumu veidiem un tarifiem. Šādu lēmumu pieņemšana atrodas uzņēmuma pārvaldes institūciju kompetencē. Savukārt Lietas materiālos esošā SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” atbildīgo darbinieku elektroniskā sarakste norāda uz to, kādā veidā SIA „LMT” īstenoja SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumu noteikumos paredzētas iespējas kontrolēt SIA „ZetCOM” lēmumu pieņemšanu, kā arī ietekmēt SIA „ZetCOM” komercdarbību ar saviem ieteikumiem vai norādēm.

Nemot vērā augstāk aprakstītos faktus, ir pamats konstatēt, ka SIA „LMT”, izmantojot SIA „ZetCOM” ekonomisko atkarību, bija iespēja tieši vai netieši kontrolēt (regulāri vai neregulāri) lēmumu pieņemšanu tirgus dalībnieka pārvaldes institūcijās, realizējot līdzdalību vai bez tās.

Interpretējot Konkurences likuma 1.panta 2.punktā ietverto izšķirošās ietekmes definīciju, secināms, ka tā var pastāvēt gan uz juridiskā pamata, gan arī uz *de facto* pamata, kad vienam uzņēmumam faktiski tiek nodrošināta iespēja kontrolēt lēmumu pieņemšanu otrā uzņēmuma pārvaldes institūcijās. Šādā veidā nodrošinātā faktiskā izšķiroša ietekme var izrietēt no starp uzņēmumiem noslēgto līgumu noteikumiem, piešķirtām tiesībām u.tml.

Nemot vērā to, ka SIA „ZetCOM” tehniskajā ziņā bija atkarīgs no SIA „LMT”, SIA „LMT” bija nodrošināta iespēja novērot SIA „ZetCOM” komercdarbības attīstību, un nepieciešamības gadījumā „rādīt” pareizo virzienu (kas dotajā brīdī ir/nav lietderīgs), kā tas ir noticis ar SIA „ZetCOM” produktu priekšapmaksas karti Hallo!. Bez tam katru reizi, kad SIA „ZetCOM” vēlējās ieviest jaunu produktu/pakalpojumu, vai arī organizēt mārketinga akciju, veidojās faktiskā atkarība no SIA „LMT”, jo bija nepieciešama pēdējā piekrišana.

Lietas materiālos esošā SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” pārstāvju tikšanās protokolu pieraksti un elektroniskā sarakste 2005.-2006.gadā liecina par to, ka attiecīgajā laikā periodā SIA „LMT” īstenojusi praksē pastāvošo kontroles iespēju, kas izriet no četriem Līgumiem par vairumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanu starp SIA „LMT” un SIA „ZetCOM”.

Lietas izpētes ietvaros tika pieprasīta informācija no Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra par SIA „LMT” apgrozījumu 2002.gadā. Saskaņā ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra 11.03.2008. vēstulē Nr.7-3-33596 sniegto informāciju, SIA „LMT” apgrozījums 2002.gadā sasniedza 114 994 000 latus, bet pēc publiski pieejamās informācijas 2005.gadā tas bija vairāk kā 168 milj. latu⁵, līdz ar to saskaņā ar spēkā esošām Konkurences likuma normām tirgus dalībniekiem bija jāiesniedz ziņojums par apvienošanas Konkurences padomē.

Konkurences likuma 15.panta otrā daļa nosaka, ka tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, ziņojumu par apvienošanas Konkurences padomē iesniedz pirms apvienošanās.

SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” apvienošanās *de facto*, SIA „LMT” iegūstot izšķirošu ietekmi SIA „ZetCOM”, izriet no minēto tirgus dalībnieku Līgumiem par vairumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanu un praksē notikušajām abu pušu pārstāvju tikšanās un elektroniskās sarakstes. Lai gan ir pamats uzskatīt, ka apvienošanās notikusi jau 2002.gadā, noslēdzot sadarbības līgumus, tomēr sadarbības līguma noslēgšana pati par sevi nav uzskatāma par pietiekošu pierādījumu, lai atzītu, ka SIA „LMT” realizētu kontroli pār SIA „ZetCOM”.

⁵ www.lmt.lv

Tādējādi tikai kopsakarā skatot SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” tikšanās protokolus, no kuriem pirmais, kas ir Konkurences padomes rīcībā ir datēts ar 14.07.2004., un noslēgto sadarbības līgumu iepriekš apskatītos punktus, tai skaitā līgumā ietvertu pienākumu SIA „ZetCOM” īpašniekiem, pieņemot lēmumu par uzņēmuma kapitāldaļu pārdošanu, saskaņot to ar SIA „LMT”, kas arī tika izdarīts 2005.gada maijā, kā arī ar elektronisko saraksti starp SIA „LMT” un SIA „ZetCOM”, ir iespējams konstatēt SIA „LMT” realizēto izšķirošo ietekmi pār SIA „ZetCOM”. Tādējādi ievērojot tiesību principu *in dubio pro civis*⁶ jākonstatē, ka par galīgo pierādījumu SIA „LMT” izšķirošai ietekmei pār SIA „ZetCOM” ir atzīstama Konkurences padomes rīcībā no 30.08.2005. esošā elektroniskā sarakste, un ziņojums par apvienošanas Konkurences padomē bija jāiesniedz pirms šī datuma. Attiecīgi naudas sods par nepaziņotu apvienošanas tiks piemērots sākot no šī datuma, neskatoties uz to, ka visticamāk SIA „LMT” ieguva kontroli pār SIA „ZetCOM” jau agrāk.

[5.] SIA „LMT” savā 25.03.2008. vēstulē Nr.MAR08/182 sniedza sekojošu viedokli:

1) *Konkurences padome vērtējot Lietas apstākļus nav ņēmusi vērā visus SIA „LMT” sniegtos paskaidrojumus, līdz ar to lietas faktiskie apstākļi ir nepienācīgi izvērtēti.*

Konkurences likuma 26.pants nosaka, ka „pēc lietas ierosināšanas Konkurences padome iegūst informāciju, kas nepieciešama lēmuma pieņemšanai”. Līdz ar to secināms, ka Konkurences padome neņem vērā to informāciju, kas nav nepieciešama lēmuma pieņemšanai katrā konkrētajā lietā. Šajā gadījumā, veicot Pārskatīšanas lietas izpēti, tika iegūti fakti, pamatojoties uz kuriem Konkurences padome ierosināja lietu par Konkurences likuma 15.panta otrās daļas pārkāpumu. Pārskatīšanas lietas ietvaros sniegtajos paskaidrojumos, pirmkārt, tika atspoguļota SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības būtība, otrkārt, tika sniegta informācija, kas bija nepieciešama, veicot izpēti lietā par iespējamo karteļa vienošanos starp SIA „LMT” un SIA „ZetCOM”. Lai atkārtoti nepieprasītu vienu un to pašu informāciju no tirgus dalībniekiem, kā arī ievērojot labas pārvaldības principu Lietuvai tika pievienotas tās Pārskatīšanas lietas materiālu kopijas, kuras bija nepieciešamas lēmuma pieņemšanai Lietuvā. Ņemot vērā to, ka daļa no pievienotajiem materiāliem saturēja arī uz Pārskatīšanas lietu attiecināmo informāciju, tā netika ņemta vērā, vērtējot Lietas apstākļus.

2) *SIA „LMT” vēstules 1.punktā arī norādīts, ka „Lai gan KP vēstulē vairākkārt norādīts, ka Līguma nosacījumi būtiski ierobežo ZetCOM patstāvīgu rīcību, padara to atkarīgu no LMT lūgumiem, rekomendācijām, praksē ZetCOM neuzskaitīja LMT ieteikumus un rekomendācijas par obligāti izpildāmiem. KP vēstulē kā arguments ZetCOM brīvības ierobežošanai ir minēts tieši Hallo projekts un LMT atkārtotās rekomendācijas mainīt stratēģiju. Tomēr šis piemērs liecina tieši par pretējo. Tieši ZetCOM nevēlēšanās, pretēji LMT rekomendācijām, 2005.-2006.gadā veikt Hallo projekta attīstību noveda minēto projektu līdz neveiksmei un Hallo priekšapmaksas kartes projekta slēgšanai 2007.gada nogalē (...) Redzot, ka Hallo projekts nesasniedz plānotos rezultātus, LMT kā persona, kas bija veikusi nozīmīgas investīcijas Hallo projekta attīstībā, pamatoti vērsās pie ZetCOM, pieprasot veikt pasākumus, lai ZetCOM izpildītu tirgus prognožu plānu, uz kura pamata LMT bija veicis investīcijas. Hallo projekta ietvaros ZetCOM divus gadus pilnībā ignorēja LMT intereses un veiktās investīcijas minētā projekta izveidē. Ja LMT būtu iespēja kontrolēt lēmumu pieņemšanu ZetCOM pārvaldes institūcijās, kā to uzskata Konkurences padome, tad ZetCOM būtu veicis tieši LMT rekomendētus pasākumus Hallo priekšapmaksas kartes attīstībai”.*

Konkurences padome norāda, ka vērtējot tās rīcībā esošo elektronisko saraksti starp SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” pārstāvjiem, nevar secināt, ka SIA „ZetCOM” pilnībā ignorēja visas SIA „LMT” norādes attiecībā uz Hallo projektu, un tā rezultātā minētais projekts tika slēgts. Šī lēmuma 4.3.punktā atspoguļotā elektroniskā sarakste liecina par to, ka SIA „LMT” vairākkārt pieprasījis SIA „ZetCOM” sniegt aktuālo informāciju par Hallo! kartes ieviešanu tirgū, un SIA „ZetCOM” no savas puses regulāri informēja SIA „LMT” par

⁶ (lat.) visas šaubas. vērtējamas par labu indivīdam

veiktajām aktivitātēm. Lietas izpētes gaitā SIA „LMT” paskaidrojumos tika ietvertas norādes uz to, ka apmaiņa ar informāciju starp MVO un MTO ir nepieciešama, lai būtu iespēja laicīgi nodrošināt nepieciešamos tehniskos procesus mobilo sakaru pakalpojuma sniegšanai. Taču SIA „ZetCOM” pārstāvja sniegtā informācija par līgumiem, kas tika noslēgti (vai kurus plānots noslēgt) ar lielveikaliem un citām Hallo! priekšapmaksas kartes izplatītājiem, nav uzskatāma par tādu, kas būtu nepieciešama pakalpojumu tehniskajai nodrošināšanai. Tāpat nav nepieciešama informācija par SIA „ZetCOM” ieplānotajām mārketinga aktivitāšu veidiem, kur nav nepieciešama SIA „LMT” tehniskā palīdzība (piemēram, reklāmas televīzijā), it īpaši par šo aktivitāšu organizatoriskiem izdevumiem. Turklāt SIA „ZetCOM” pārstāvis 03.02.2006. e-pastā norāda, ka (*). Tāpat arī 19.12.2007. SIA „LMT” un Konkurences padomes pārstāvju sarunas laikā SIA „LMT” norādīja, ka (*). No Konkurences padomes rīcībā esošās elektroniskās sarakstes redzams arī, ka sākotnēji Hallo! produkta ieviešanas laikā pastāvēja problēmas ar tehniskiem risinājumiem(*). Līdz ar to secināms, ka tieši iepriekš norādītie iemesli bija par pamatu Hallo! projekta slēgšanai.

Ņemot vērā augstāk minēto, secināms, ka SIA „ZetCOM” regulāri informēja SIA „LMT” par veiktajām un plānotām aktivitātēm Hallo! projekta ietvaros. Līdz ar to ir noraidāms SIA „LMT” arguments par SIA „ZetCOM” nevēlēšanos ņemt vērā SIA „LMT” norādījumus un SIA „LMT” ieteikumu pilnīgu ignorēšanu.

3) SIA „LMT” vēstulē 1.punktā norādīts, ka „par nepamatotiem ir uzskatāmi Konkurences padomes pieņēmumi, ka ZetCOM nepakļāvības gadījumā LMT varētu izmantot Līguma 11.3.1. vai 11.4. punktu noteikumus, lai izbeigtu Līgumu un ka no tā varētu izrietēt ZetCOM pārvaldes institūciju atkarība komerciālas politikas veidošanā un stratēģisko lēmumu pieņemšanā. (...) Tas, ka teorētiski LMT varētu Līgumu izbeigt, nepierāda un nav saistīts ar ZetCOM subjektīvo attieksmi pret LMT rekomendācijām, ieteikumiem un tml.”.

Konkurences padome piekrīt, ka līgumslēdzējpusēs ir tiesīgas paredzēt līguma izbeigšanas gadījumus. Taču šajā sakarā jāņem vērā, ka SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumu 11.3.1. un 11.4.punkti paši par sevi neliecina par SIA „LMT” izšķirošas ietekmes iegūšanu pār SIA „ZetCOM”. Minētie līgumu punkti tika vērtēti kopsakarā ar SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumu 5.2. un 5.4.punktiem, kā arī ar Lietas materiālos esošo elektronisko saraksti tikšanās protokolu pierakstiem starp SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” atbildīgajiem darbiniekiem.

4) SIA „LMT” vēstules 2.punktā rakstīts, ka „Padomes regulas (EK) nr. 139/2004 „Par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju” (turpmāk – Apvienošanās regula) preambulas 20.punktā paskaidrots, ka ar apvienošanās jēdzienu saprot darbību kopumu, kas izraisa paliekošas izmaiņas tirgus struktūrā. Ilglaicīgas izmaiņas tirgus struktūrā apvienošanās rezultātā notiek palielinoties tirgus varas koncentrācijas līmenim, t.i., diviem vai vairākiem iepriekš neatkarīgiem tirgus dalībniekiem apvienojot savu tirgus varu. Konkrētajā gadījumā Līguma parakstīšana neizraisīja jebkādas izmaiņas KP vēstulē definētā konkrētā tirgus struktūrā, jo ZetCOM Līguma parakstīšanas brīdī nebija tirgus daļas nevienā konkrētajā tirgū, t.i., nebija jebkādas tirgus varas. Gluži otrādi – jauna mobilo sakaru pakalpojuma sniedzēja parādīšanās tirgū un vēlāk veiksmīga darbība atstāja pozitīvu ietekmi uz tirgus struktūru un veicināja konkurenci mobilo elektronisko sakaru pakalpojumu mazumtirdzniecības tirgū, ko vairākkārt konstatējusi gan Konkurences padome, gan Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija. Tādējādi Līguma parakstīšana nav uzskatāma par apvienošanu, jo tā rezultātā nenotika tirgus varas koncentrācija”.

Saskaņā ar Apvienošanās regulas 1.panta pirmo daļu regula attiecas uz visām Kopienas mēroga koncentrācijām, savukārt 1.panta otrā un trešā daļa norāda, kas tiek uzskatīts par Kopienas mēroga koncentrāciju. Tikai šādas koncentrācijas tiek vērtētas saskaņā ar Apvienošanās regulas mērķiem un noteikumiem. Ņemot vērā to, ka SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” apvienošanās neatbilst Apvienošanās regulā minētajiem kritērijiem, secināms, ka minēto uzņēmumu apvienošanās ir vērtējamas, ņemot par pamatu nacionālus normatīvus

aktus, t.i. Konkurences likumu un Ministru kabineta 26.10.2004. notikumus Nr.897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanu”.

Konkurences likuma 15.panta pirmā daļa nosaka, ka tirgus dalībnieku apvienošanās ir (...) tāds stāvoklis, (...)viens vai vairāki tirgus dalībnieki (...) iegūst tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem. Konkurences likuma 1.panta 2.punkts dod izšķirošas ietekmes definīciju. Līdz ar to Konkurences padomei, vērtējot konkrētās Lietas apstākļus un pieņemot lēmumu, ir saistoši iepriekš minēto normatīvo aktu noteikumi, nevis Apvienošanās regulas noteikumi.

5) SIA „LMT” vēstules 3.punktā norādīts, ka: „ (...) KP vēstulē norādīts, ka LMT de facto kontrole pār ZetCOM ir pamatojama ar Līgumu. LMT uzskata, ka šāds secinājums nonāk pretrunā ar Eiropas Komisijas konsolidēto paziņojumu par jurisdikciju (turpmāk – Vadlīnijas). Vadlīniju 18.punktā skaidrots, ka, lai gan kontroli ir iespējams iegūt uz līguma pamata, līgumam jāpiešķir tāda veida kontrole pār attiecīgā uzņēmuma vadību un resursiem kā daļu vai aktīvu iegūšanas rezultātā. Turklāt papildus kontrolei pār vadību un resursiem šādus līgumus raksturo ievērojams ilglaicīgums, parasti bez kontrolējamā uzņēmuma tiesībām priekšlaicīgi izbeigt līgumu. (...) Kontroles iegūšana nav iespējama bez riska uzņemšanas.

Līgums nesatur tādus noteikumus, kas dotu LMT iespēju pastāvīgi kontrolēt ZetCOM vadību un resursus. Turklāt Līgums neparedz komercdarbības riska dalīšanu starp LMT un ZetCOM. Vadlīnijās norādīts, ka uzņēmuma gadījumos ekonomiskās saiknes starp tirgus dalībniekiem var piešķirt de facto kontroli, ja vienlaicīgi pastāv arī strukturālās saiknes. (...) KP vēstulē pausts viedoklis, ka LMT bija iespēja kontrolēt ZetCOM, ņemot vērā tās ekonomisko atkarību no LMT. Tomēr KP vēstulē nav identificēti pārējie Vadlīnijās norādītie un obligāti analizējamie kritēriji. Tātad nav pierādīts, ka LMT būtu ieguvis de facto kontroli pār ZetCOM”.

Ņemot vērā augstāk minētos SIA „LMT” apsvērumus, Konkurences padome vēlas atkārtoti vērst uzmanību uz iepriekšējā punktā norādīto, ka Konkurences padome, izskatot apvienošanās lietas, kurām nav Kopienas dimensijas, ievēro nacionālos normatīvos aktus. Turklāt konkrētajā gadījumā SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” de facto apvienošanās neizriet no starp uzņēmumiem noslēgtajiem līgumiem par vairumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanu kā tādiem, bet no atsevišķiem līguma punktiem, kuri tiešā veidā neattiecas uz līguma priekšmetu, proti, mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanu vairumā, un abu SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” faktiskajām attiecībām. Tātad līgums starp MTO un MVO nav uzskatāms par apvienošanās darījumu. Taču vērtējot atsevišķus lēmumā izvērtētus SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumu punktus, secināms, ka tie faktiski piešķir SIA „LMT” plašas tiesības kontrolēt SIA „ZetCOM” komerciālo politiku cenas un sniegto pakalpojumu apjoma noteikšanas jautājumā.

Konkurences padomes secinājumi par notikušo de facto apvienošanos balstās gan uz atsevišķiem līguma punktiem, gan uz pastāvošo SIA „ZetCOM” ekonomisko atkarību no SIA „LMT”, gan uz Lietas izpētes gaitā iegūto elektronisko saraksti starp SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” pārstāvjiem. Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 2.punktā ietvertu izšķirošas ietekmes definīciju, kontrole var būt tiešā vai netiešā, regulāra vai neregulāra, realizējot līdzdalību otrā uzņēmuma pārvaldes institūcijās vai bez tās.

6) SIA „LMT” vēstules 4.punktā rakstīts, ka „analizējot ZetCOM un LMT savstarpējās attiecības, būtu jāņem vērā tas, ka ZetCOM atkarība no LMT ir raksturīga virtuālā operatora un tīkla operatora savstarpējām attiecībām. Ja šādas attiecības ir normālas un ir zināmas citās pasaules valstīs, nav saprotams, kādēļ Eiropas Komisija neuzskata līgumu par vairumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanu virtuālajiem operatoriem par apvienošanās darījumiem”.

Konkurences padome piekrīt, ka līgumi par vairumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanu paši par sevi nav uzskatāmi par apvienošanās darījumiem. Pastāv vairākas MVO integrācijas pakāpes MTO, ņemot par pamatu MVO tehniskās neatkarības līmeni. Taču MVO

ar visaugstāko integrācijas pakāpi (pie kuriem pieder arī SIA „ZetCOM”) ir iespēja pašiem noteikt tarifus par mobilo sakaru pakalpojumiem, kā arī to pakalpojumu klāstu, ko vēlas piedāvāt konkrētais MVO. Turklāt, slēdzot līgumu ar MVO, MTO, lai nodrošinātu sevi no nevēlamiem zaudējumiem no neizmantotās tīkla kapacitātes, kuras palielināšanā tika veikti lieli naudas ieguldījumi, var prasīt no MVO informāciju (prognozi) par plānoto izmantojamo minūšu skaitu konkrētajā laika periodā. Gadījumos, kad šī prognoze neizpildās, MTO var uzlikt MVO par pienākumu maksāt soda naudu – starpību starp ieplānoto un reāli izmantoto minūšu skaitu. Ņemot vērā minēto, kā arī citus lēmumā izvērtētus apsvērumus, secināms, ka attiecības starp SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” atšķiras no parastajām attiecībām starp MVO un MTO.

7) SIA „LMT” vēstules 5.punktā norādīts, ka „Konkurences padomes 2007.gada 25.maija lēmumā lietā Nr.222/07/10/1 „Par SIA „Latvijas Mobilais Telefons” un SIA „ZetCOM” ziņojumu par apvienošanos”, 2007.gada maijā ZetCOM bija spēcīgs LMT konkurents. Ņemot vērā minēto, kā arī atsaucoties uz Konkurences likuma 1.panta 7.punktu secināms, ka vēl 2007.gada maijā LMT un ZetCOM bija neatkarīgi tirgus dalībnieki”.

Konkurences padome norāda, ka SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” apvienošanās vērtēšanas laikā, 2007.gadā SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumi par vairumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanu tika iesniegti Konkurences padomē divas nedēļas pirms lēmuma pieņemšanas dienas. Turklāt, kā jau tika minēts augstāk, tirgus dalībnieku *de facto* apvienošanās tika konstatēta ne tikai pamatojoties uz SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” sadarbības līgumiem, bet arī pamatojoties uz citiem faktiem, kas Konkurences padomei nebija zināmi, pieņemot 2007.gada 25.maija lēmumu lietā Nr.222/07/10/1 „Par SIA „Latvijas Mobilais Telefons” un SIA „ZetCOM” ziņojumu par apvienošanos”.

[6.] Naudas sods

Konkurences likuma 17.panta pirmā daļa nosaka: „ja ziņojums nav iesniegts šajā likumā noteiktajos gadījumos, Konkurences padome var pieņemt lēmumu par naudas soda uzlikšanu jaunajam tirgus dalībniekam vai izšķirošās ietekmes ieguvējam līdz 1000 latiem par dienu, skaitot no dienas, kad ziņojumu vajadzēja iesniegt”.

Konkurences likums pieprasa, lai tirgus dalībnieku apvienošanās tiek paziņotas pirms apvienošanās, lai būtu iespējams veikt efektīvu kontroli pār apvienošanās procesiem tirgū. Tādējādi varētu savlaicīgi novērst iespējamo apvienošanās negatīvo ietekmi uz konkurenci tirgū.

Administratīvā soda mērķis ir sodīt personu, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, kā arī atturēt pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no Konkurences likuma normu pārkāpumu izdarīšanas.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 66.pantu, „apsverot administratīvā akta izdošanas vai tā satura lietderību, iestāde lemj:

- 1) par administratīvā akta nepieciešamību, lai sasniegtu tiesisku (legitīmu) mērķi;
- 2) par administratīvā akta piemērotību attiecīgā mērķa sasniegšanai;
- 3) par administratīvā akta vajadzību, tas ir, par to, vai šo mērķi nav iespējams sasniegt ar līdzekļiem, kuri mazāk ierobežo administratīvā procesa dalībnieku tiesības vai tiesiskās intereses;
- 4) par administratīvā akta atbilstību, salīdzinot privātpersonas tiesību aizskārumu un sabiedrības interešu ieguvumu un ņemot vērā, ka privātpersonas tiesību būtisku ierobežošanu var attaisnot tikai ievērojams sabiedrības ieguvums”.

Ņemot vērā augstāk minēto, nosakot naudas soda piemērošanas nepieciešamību un tā apmēru par ziņojuma neiesniegšanu pirms SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” apvienošanās, Konkurences padome izvērtēja lietas apstākļus, kā arī ņēma vērā šādus administratīvā akta izdošanas samērīguma un lietderības apsvērumus:

- 1) Konkurences padomes Apvienošanās lietas lēmumā konstatētos apstākļus attiecībā uz apvienošanas ietekmi uz konkurenci konkrētajā tirgū. Minētajā lietā izvērtētā

tiesiskā situācija mobilo sakaru mazumtirdzniecības pakalpojumu tirgū Latvijas Republikā laika posmā no 2003.gada līdz 2006.gadam, proti, tirgus daļu sadalījums starp tirgus dalībniekiem, kā arī konkurences attīstība konkrētajā tirgū. Tika konstatēts, ka konkrētā „tirgus modelis ir oligopolistisks, taču lielāko tirgus dalībnieku uzvedību tirgū (pakalpojumu cenas un piedāvājuma paplašināšanu) ietekmē salīdzinoši mazāko tirgus dalībnieku uzvedība”⁷. Ņemot vērā tirgus situāciju SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” faktiskās apvienošanās laikā (2005.gadā tirgū aktīvi darbojās divi mobilo sakaru pakalpojumu sniedzēji - SIA „LMT” un SIA „Tele2”, bet A/S „Telekom Baltija” un SIA “Bite Latvija” tikai uzsāka savu darbību), kā arī Apvienošanās lietas lēmumā ietvertos secinājumus, „ka pat salīdzinoši neliela tirgus dalībnieka pastāvēšana tirgū, tāda kā SIA „ZetCOM”, pozitīvi ietekmē konkurences attīstību. Ir pamats secināt, ka pat, ja tirgus dalībnieki būtu iesnieguši ziņojumu par apvienošanos normatīvajos aktos noteiktajā laikā, SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” apvienošanās tiktu atļauta ar saistošajiem noteikumiem;

- 2) Konkurences padome atzīst, ka līdzšinējā praksē tā nav vērtējusi apvienošanās, kas izpaudušās kā izšķirošās ietekmes iegūšana uz *de facto* pamata. Līdz ar to apvienošanās dalībnieku ziņojuma iesniegšanas pienākums, kas izriet no Konkurences likuma 15.panta pirmās un otrās daļas nav acīmredzams;
- 3) Ziņojums tika iesniegts pēc apvienošanās dalībnieku iniciatīvas. Taču atbilstoši Konkurences likuma 15.panta otrajai daļai, pārkāpums ir uzskatāms par notikušu arī gadījumos, kad ziņojumu par apvienošanos tirgus dalībnieks pēc savas iniciatīvas ir iesniedzis vēlāk. Apstākļi, ka tirgus dalībnieks ir iesniedzis ziņojumu pēc savas iniciatīvas un dienu skaits, kādu tas ir nokavējis, kā viens no apstākļiem ir ņemams vērā, izvērtējot naudas soda piemērošanu. Apvienošanās ņemot vērā Konkurences padomes rīcībā esošos pierādījumus bija jāpaziņo vismaz līdz 2005.gada 29.augustam (ieskaitot), bet tika paziņota ar 515 dienu nokavējumu – 26.01.2007.;
- 4) SIA „LMT” labprātīgi iesniedza Konkurences padomē starp SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” notikušo elektronisko saraksti laika periodā, sākot no 2005.gada augusta līdz 2007.gadam, kas kalpo par pierādījumiem Lietā;
- 5) Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 4. un 13. pantā noteikto Konkurences padome ievēro samērīguma principu administratīvajā procesā, t.i., to, ka labumam, ko sabiedrība iegūst ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, ir jābūt lielākam nekā viņa tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumam;
- 6) Viens no naudas soda mērķiem ir atturēt tirgus dalībniekus no Konkurences likuma normu pārkāpumu izdarīšanas.

[7.] Pamatojoties uz augstāk minētajiem lietderības apsvērumiem, demokrātiskas iekārtas principu, kurš paredz, ka iestāde, piemērojot tiesību normas, atbild, vai privātpersonai nelabvēlīgs administratīvais akts vai faktiskā rīcība ir nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai aizsargātu citu privātpersonu tiesības, demokrātisku valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un samērīguma principu, Konkurences padome secina, ka administratīvā akta izdošana konkrētajā gadījumā ir nepieciešama, piemērota, vajadzīga un atbilstīga, lai sasniegtu tiesisko mērķi, piemērojot attiecīgā mērķa sasniegšanai adekvātu sodu. Ar citiem līdzekļiem, kas mazākā mērā ierobežotu privātpersonas tiesības, tiesisko mērķi sasniegt nav iespējams.

Saskaņā ar taisnīguma principu, par katru izdarīto pārkāpumu pārkāpējam ir jāpiemēro samērīgs sods.

⁷ 25.05.2007. Konkurences padomes lēmums Nr.47 lietā Nr.222/07/10/1 „Par tirgus dalībnieku apvienošanos”, 6.punkts (www.kp.gov.lv).

Ņemot vērā Konkurences padomes līdzšinējo praksi līdzīgās lietās un augstāk minēto, Konkurences padome uzskata par pamatotu uzlikt naudas sodu 45 latu apmērā par katru dienu, skaitot no 2005.gada 30.augusta (ieskaitot), līdz 2007.gada 26.janvārim (neieskaitot), kad Konkurences padomē tika iesniegts ziņojums par SIA „LMT” un SIA „ZetCOM” apvienošanos.

Pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 3.punktu, 15.panta pirmās daļas 1.punktu un otrās daļas pirmo punktu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 15.04.2008.), 17.panta pirmo daļu, Administratīvā procesa likuma 13.pantu un 66.pantu un Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumu Nr.897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos” 2.punktu Konkurences padome

nolēma:

1. Konstatēt, ka, neiesniedzot ziņojumu pirms apvienošanās, kas notika 2005. gada 30. augustā, SIA “LMT” ir pārkāpusi Konkurences likuma 15. panta otro daļu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 15.04.2008.).
2. Uzlikt SIA „LMT” kā izšķirošas ietekmes ieguvējam pār SIA „ZetCOM” naudas sodu LVL 23 175 (divdesmit trīs tūkstoši simt septiņdesmit pieci latu un 00 santīmi).
3. Uzlikt SIA „LMT” pienākumu 30 dienu laikā no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē reģ.Nr. 90000050138, konta Nr.LV93TREL1060001010900, Latvijas Banka, kods TREL22), šī lēmuma nolemjotās daļas 2. punktā uzlikto naudas sodu, norādot šī lēmuma datumu un numuru.
4. Uzlikt SIA „LMT” pienākumu mēneša laikā pēc 3. punktā minētā termiņa paziņot Konkurences padomei par uzlikto pienākumu izpildi, iesniedzot samaksu apliecināša dokumenta kopiju.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja

I.Jaunzeme